

Inclusie

Algemeen kader

Op 12 maart 2014 werd het ontwerp van decreet betreffende **maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (het 'M-decreet')** definitief goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement. Het decreet is een belangrijke vooruitgang om het **Vlaamse onderwijs meer inclusief te maken**.

Met het decreet anticipeert de Vlaamse overheid op de ambitie tot het realiseren van een **inclusievere maatschappij** waarvan de basis reeds eerder werd gelegd, maar dat expliciet werd in 2009 door de ratificering van het **VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap** (2006). Het VN-verdrag betekende samen met het **Gelijke Kansen en Gelijke Behandelingsdecreet** (2009) een belangrijke mijlpaal in functie van het realiseren van een inclusief onderwijssysteem.

M-decreet

Het M-decreet onderschrijft het **recht van leerlingen met een handicap op redelijke aanpassingen**. Aan de basis ligt een rechtenbenadering die stelt dat barrières niet aan de persoon verbonden zijn, maar dat **moeilijkheden tot participatie in de eerste plaats te vinden zijn in de maatschappij** zelf. De nodige aanpassingen moeten bijgevolg eerst daar gebeuren. Een ander uitgangspunt van het decreet is een **nieuwe visie op handicap**. Men gaat uit van een **sociale, functionele kijk** waardoor mogelijkheden, activiteit en participatie centraal komen te staan. Dit in tegenstelling tot het vroegere deficit-denken met een sterke focus op beperkingen en medische labels. Het werken vanuit labels en aparte systemen lijkt zijn grenzen bereikt te hebben. We stellen vast dat het aantal kinderen en jongeren van bepaalde types en opleidingsvormen steeds groter wordt en dat het aandeel kansarmen en anderstaligen groot is. Daarenboven worstelt men met de organisatie omdat het moeilijk is om exact te bepalen waar een leerling best terecht kan omdat types niet steeds passen en vaak meerdere moeilijkheden gecombineerd voorkomen. Ondertussen is ook duidelijk dat de opvang en begeleiding in een apart circuit niet steeds het beste resultaat heeft ondanks de hogere expertise met betrekking tot de beperking.

Het decreet treedt in werking op **1 september 2015**. De invoering brengt een aantal veranderingen met zich mee.

Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften die mits redelijke aanpassingen door de school het curriculum van het gewoon onderwijs kunnen volgen, krijgen nu het recht om zich in te schrijven in een gewone school.

Redelijke aanpassingen zijn bijvoorbeeld laptops in de les, rekenmachines, langere toetstijden enzovoort. **Leerlingen voor wie de aanpassingen die nodig zijn om de gewone leerdoelen te halen, onredelijk zijn en die dus een individueel aangepast curriculum nodig hebben, kunnen zich inschrijven in een school voor buitengewoon onderwijs.** Leerlingen met een individueel aangepast curriculum kunnen zich ook in een gewone school inschrijven, maar in dat geval moet de school met het CLB, de klassenraad en de ouders overleggen of het mogelijk is. Als onredelijke aanpassingen gevraagd worden, kan de inschrijving geweigerd worden. Het buitengewoon onderwijs blijft dus bestaan, maar **inclusie is vanaf nu de regel, buitengewoon onderwijs de uitzondering.**